

Pārtikas un veterinārais
dienests

ĀCM epidemioloģiskā situācija Latvijā un biodrošības pasākumi

Edvīns Oļševskis

Ķekava,
04.07.2024.

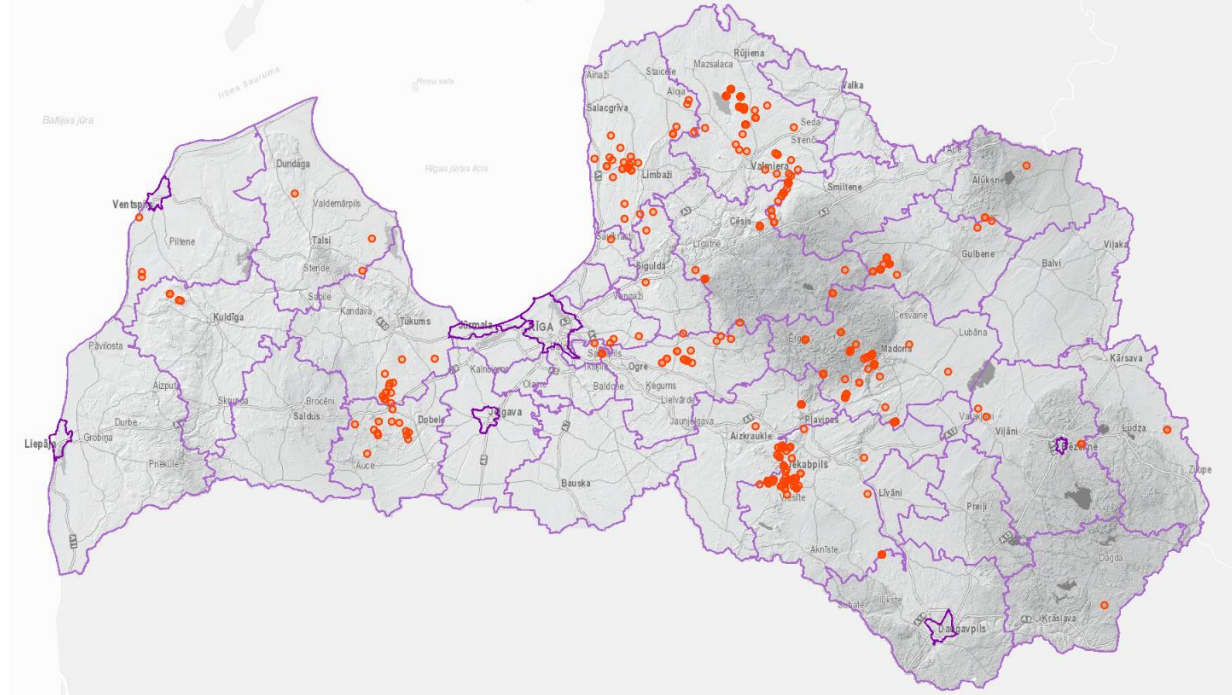
Pārtikas un veterinārais dienests

Āfrikas cūku mēris **meža**

cūkām – 485 gadījumi

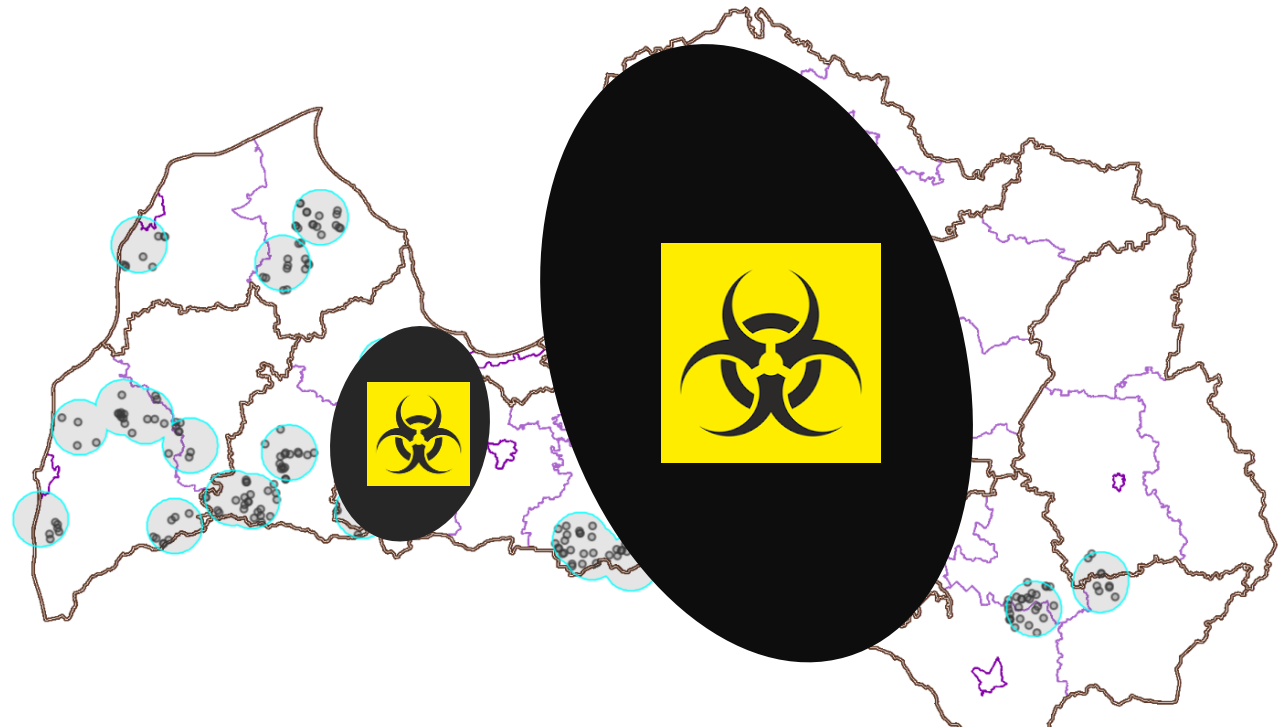
(uz 10.aprīli)

Šobrīd – 650!!!

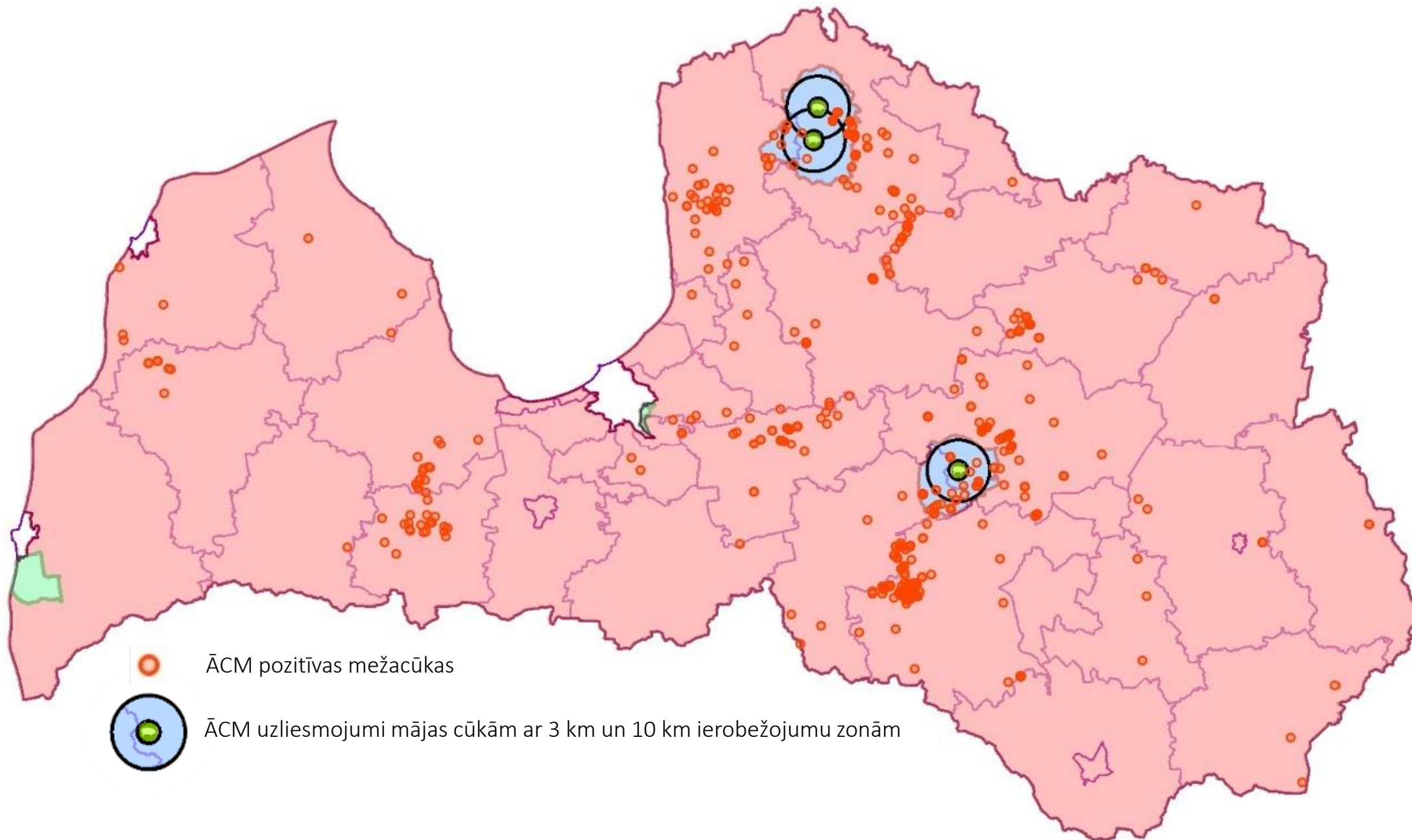

ĀCM mājas cūkām 2024 ???

Apdraudētās teritorijas -
prognoze

ĀCM uzliesmojumi mājas un mežacūkām 2024.gadā

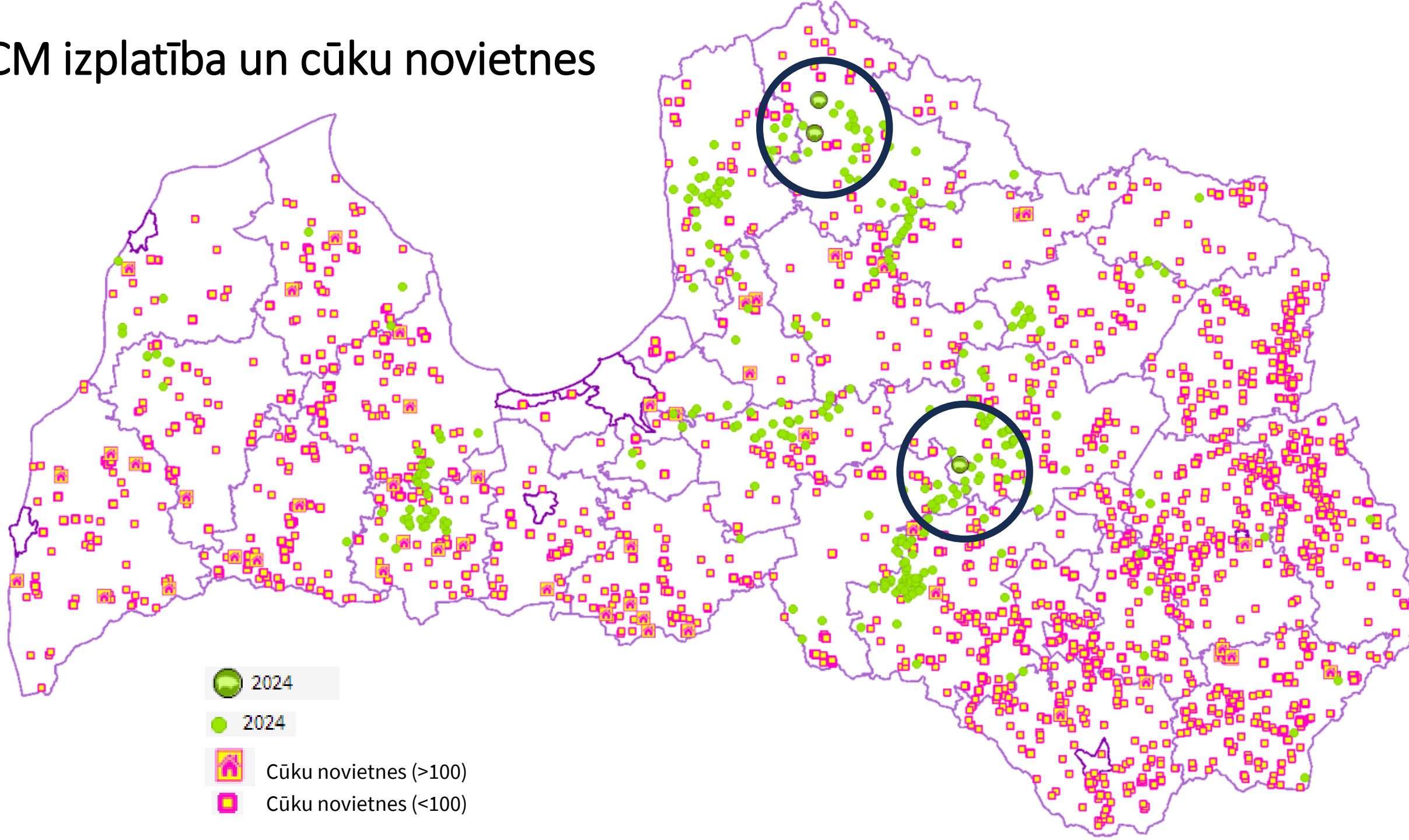

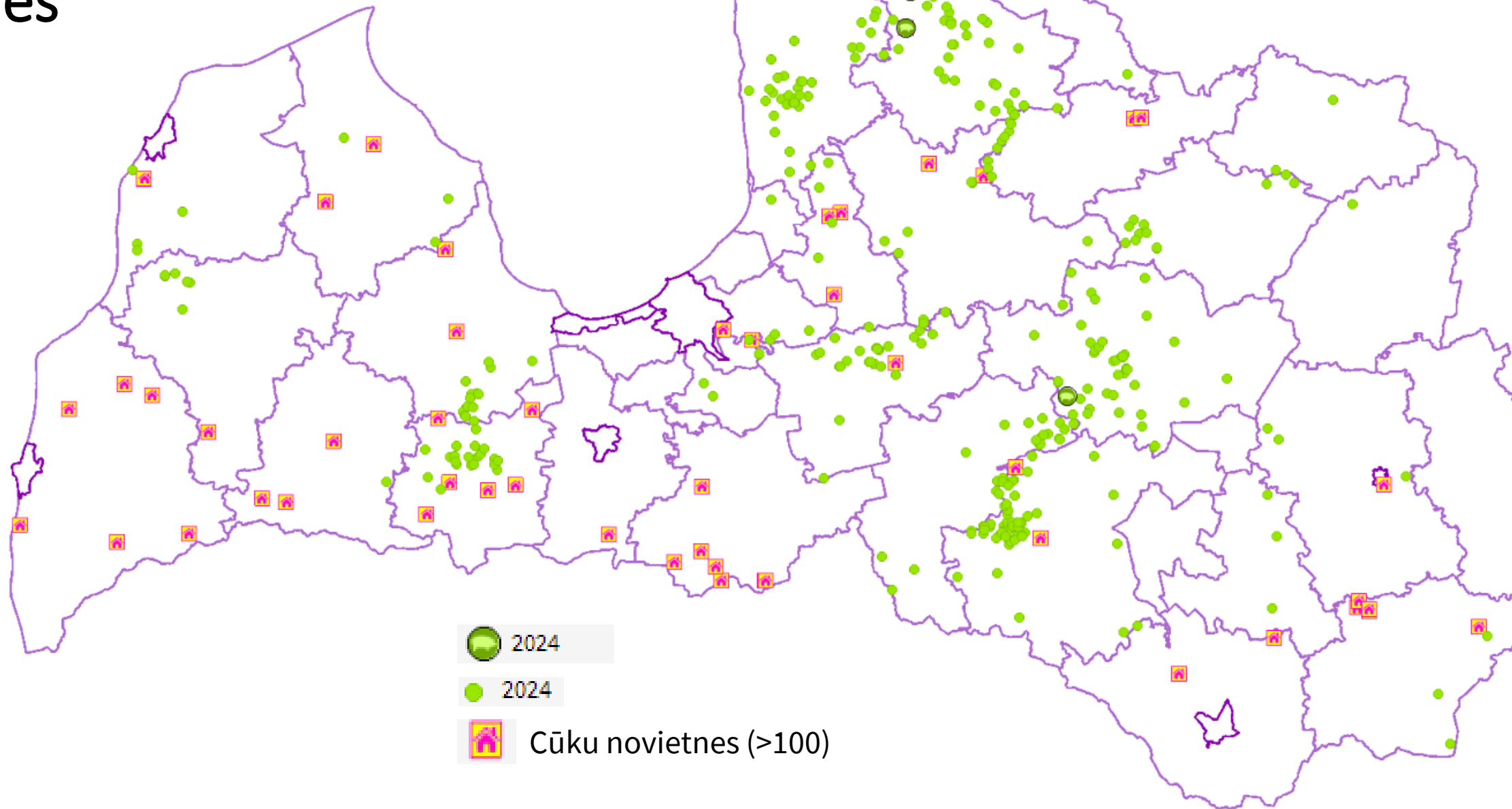
Sākotnējie secinājumi par ĀCM uzliesmojumiem cūku novietnēs šogad

- Agrīna slimības atklāšana visos gadījumos.
- Divos gadījumos saslimšana konstatēta sivēnmātēm.
- Iespējamais saslimšanas cēlonis – inficēta vide ...ĀCM mežacūkām.

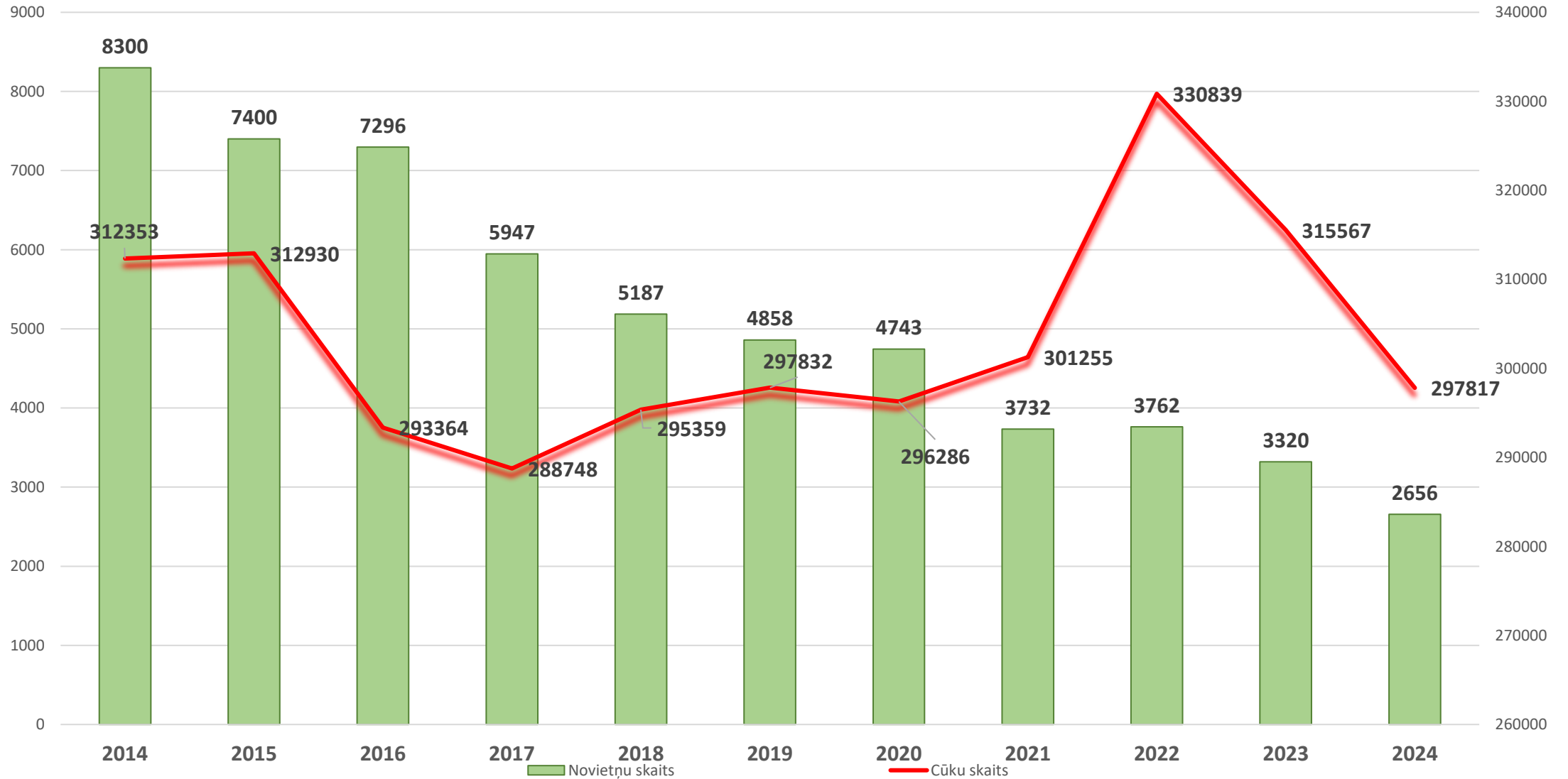
ĀCM izplatība un cūku novietnes

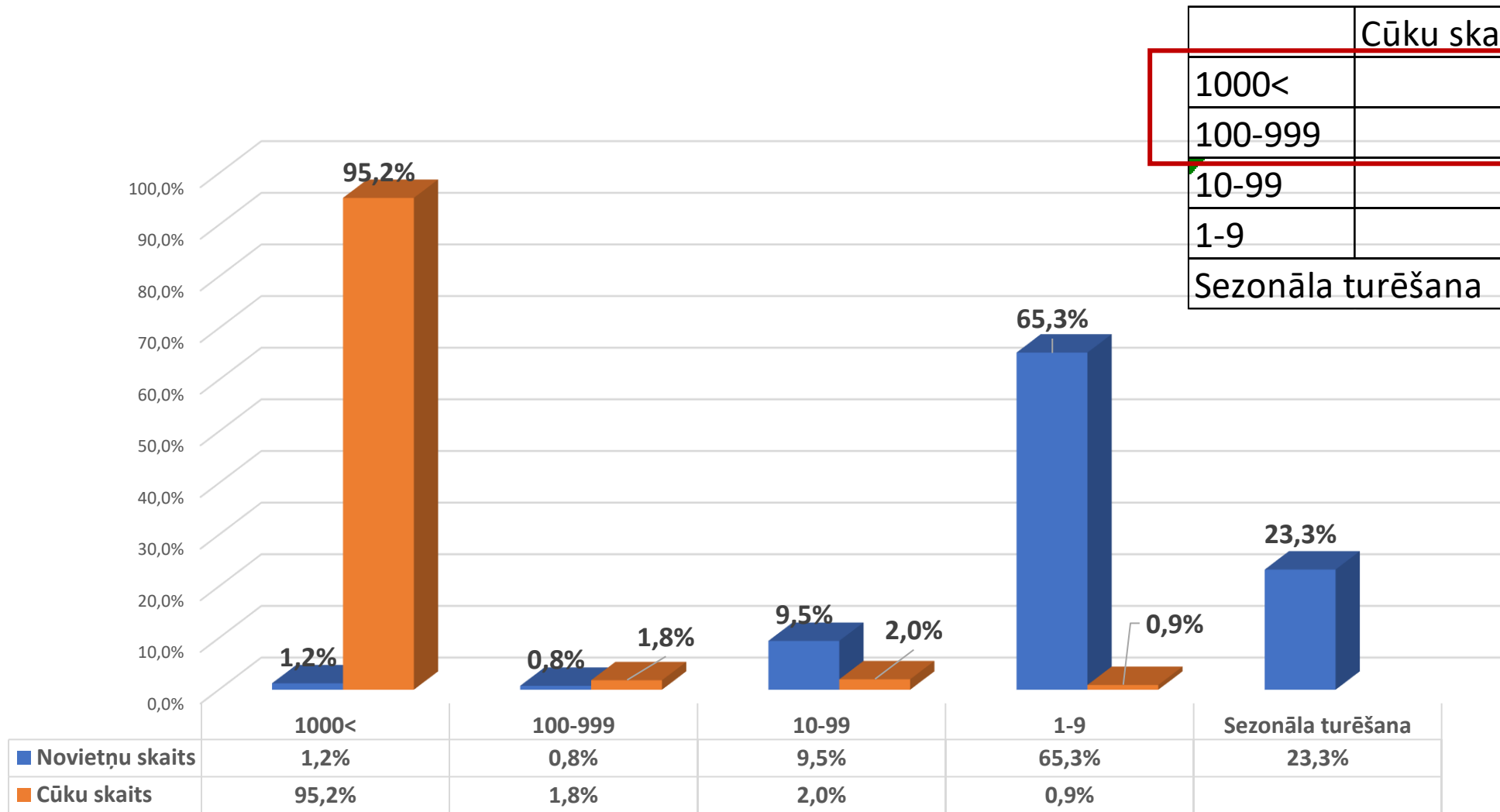
ĀCM izplatība un «lielās» cūku novietnes

Novietņu un cūku skaita izmaiņas

Cūku skaits (%) dažāda lieluma novietnēs

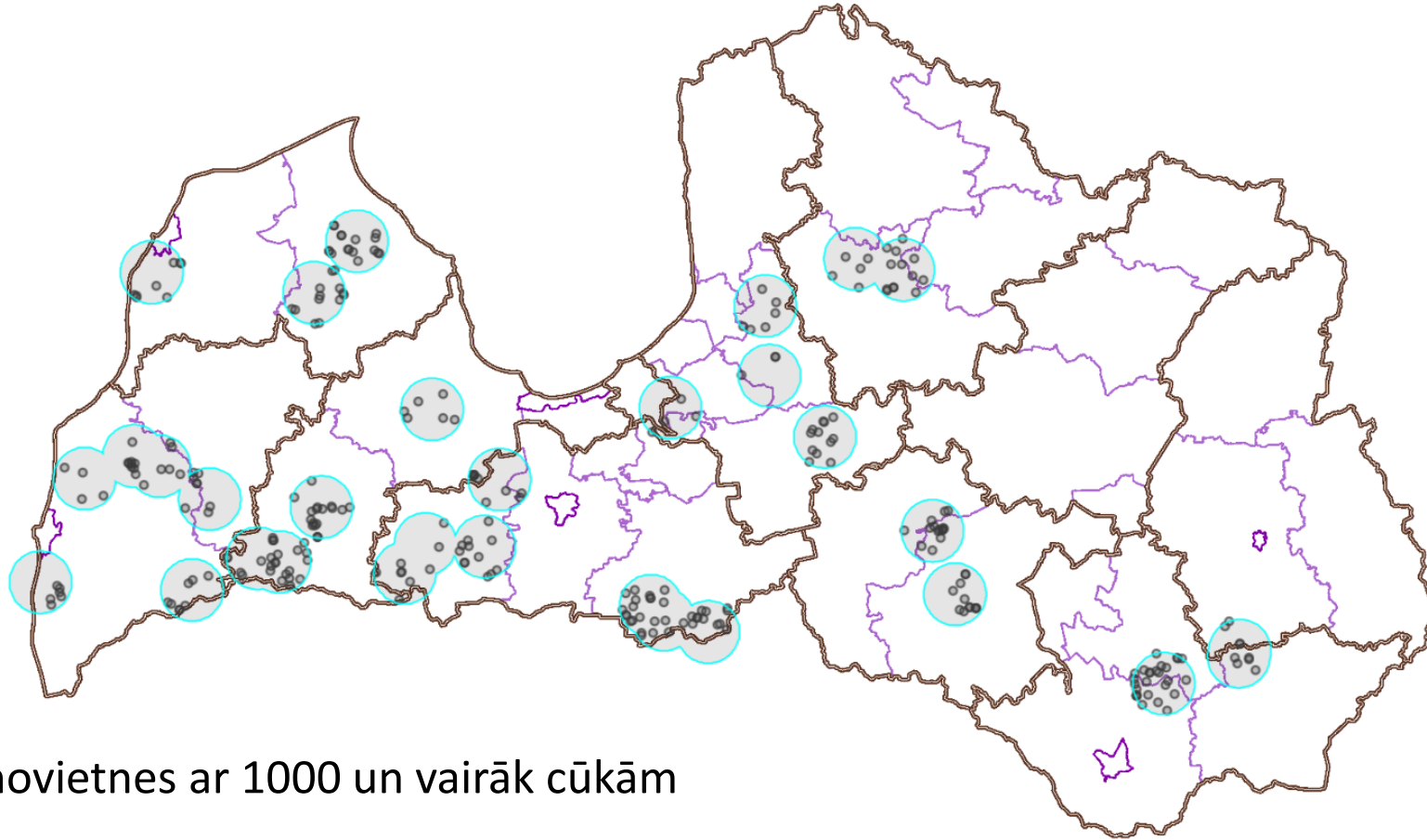
	Cūku skaits	Novietņu skaits
1000<	276810	33
100-999	5316	20
10-99	5851	251
1-9	2657	1734
Sezonāla turēšana		618

■ Novietņu skaits ■ Cūku skaits

Cūku novietņu biodrošības pārbaudes 2024.gadā (1)

Novietnes, kuras ir 10 km rādiusā ap novietnēm ar 1000 un vairāk cūkām

33 novietnes ar 1000 un vairāk cūkām

338 novietnes 10 km rādiusā

Cūku novietņu biodrošības pārbaudes 2024.gadā (2)

Visas novietnes, no kurām tiek pārvietotas cūkas

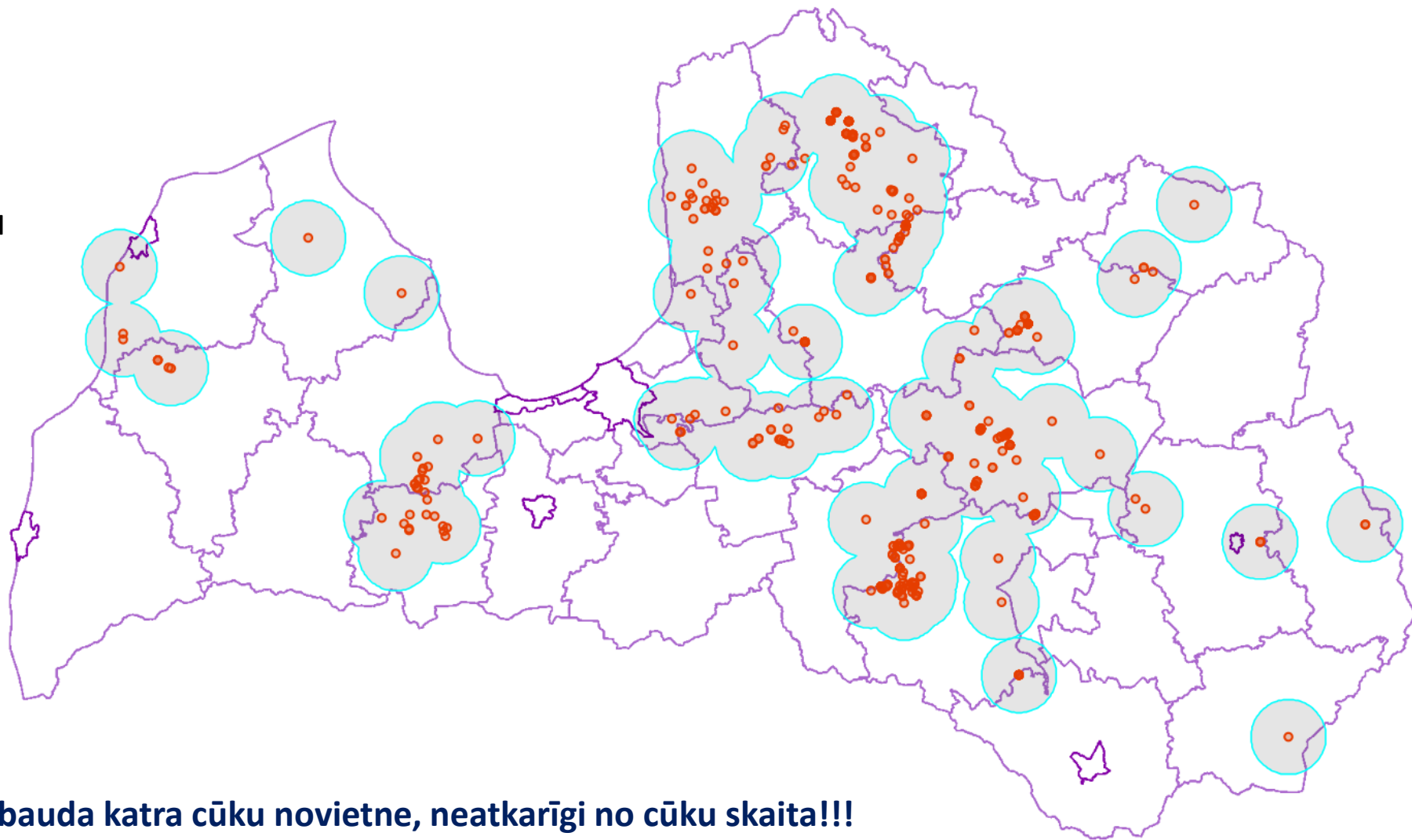
Pārbaudes saskaņā ar Komisijas Īstenošanas Regulas (ES) 2023/594 16.pantu cūku novietnēs, kuras pārvieto cūkas:

- a) I un II līmeņa ierobežojumu zonās vismaz divas reizes gadā ar vismaz četrus mēnešus starplaiku starp apmeklējumiem;
- b) III līmeņa ierobežojumu zonā vismaz reizi trijos mēnešos.

Cūku novietņu biodrošības pārbaudes 2024.gadā (3)

Pieaugot ĀCM izplatībai mežacūku populācijā, kas būtiski paaugstina risku cūku novietnēm, jāplāno un jāveic cūku novietņu biodrošības pārbaudes Veterinārās uzraudzības departamenta noteiktajās teritorijās, intensitātē un termiņā.

Šajās riska teritorijās jāpārbauda katra cūku novietne, neatkarīgi no cūku skaita!!!

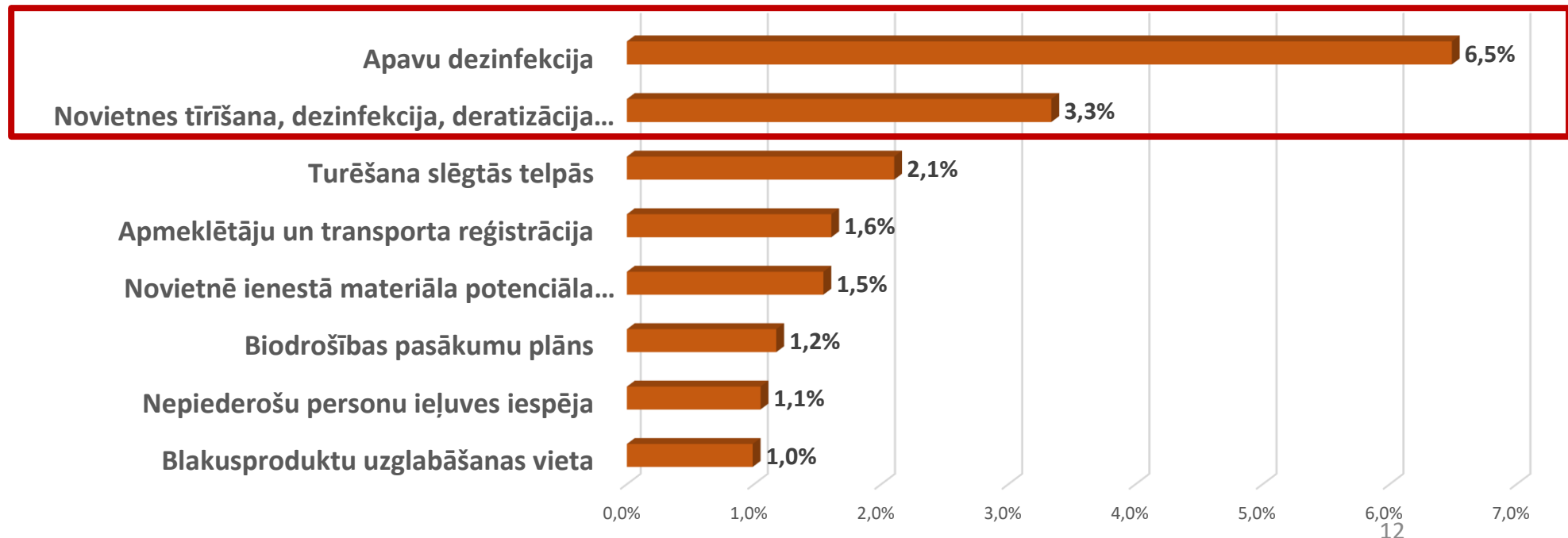

Cūku novietņu biodrošības pārbažu rezultāti 2023.gadā

Kopā veiktas **1618 pārbaudes**, no tām:

- 17% ir konstatēti maznozīmīgi biodrošības pasākumu trūkumi;
- **8,6% ir konstatēti būtiski biodrošības pārkāpumi.**

Biežāk konstatētie biodrošības pārkāpumi

PVD komunikācija par ĀCM 2024. gadā

PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKLĪ

158 publikācijas par ĀCM tēmu, tostarp 50 publikācijas pēdējos divos mēnešos – maijā un jūnijā

SOCIĀLIE MEDIJI

Animēti video, ieraksti, atgādinājumi par biodrošību, informācija par uzliesmojumiem, komunikācija un atgriezeniskā saite (piem., diskusijas - kāpēc ĀCM neskar dāņu fermas; ĀCM ir izdomāts; kāpēc cūkas neliek karantīnā u.t.t.)

CITI RESURSI

Informācija, ĀCM skarto reģionu karte un ĀCM plakāts to novadu mājaslapās, kurās konstatēts liels inficēto meža cūku skaits

Āfrikas cūku mērim NĒ!

Āfrikas cūku mēris ir plaši izplatīts meža cūkām visā Latvijā. Infekcijas slimība mājās cūkām ir bīstama, taču ir dažādi vienkrāši un efektīvi paņēmieni, kā audzēt un pasargāt cūkas.

Pārliecinies, vai ievēro biodrošību savā saimniecībā!

Ja kaut vienu no zemāk uzskaitītajiem (biodrošības) soļiem tu neievēro, apdomā, kā to vērst par labu! Katru dienu ievērojot biodrošību, vari pasargāt cūkas no saslimšanas ar Āfrikas cūku mēri.

TAVAS CŪKAS IR DROŠĪBĀ, JA:

- turi tās novietnē (kūti) nevis āra aplokā
- ieejot novietnē vienmēr pārveic apavus – tos, kurus lieto tikai novietnē, un tā ik reizi
- dzīvnieku barību noslēgtās un tīrās telpās, kur tai nevar piekļūt meža cūkas un citi dzīvnieki
- cūkām neizbaro pārtikas atkritumus, svaigi plautu zāli vai citas lauka veltes, uz kurām var būt vīrusus;
- sakņaugus apstrādā termiski – karstums vīrusu iznīcina
- dzīvnieku dzirdināšanai neizmanto ūdeni no diķa, upes vai ezera
- pakāšiem neizmanto no lauka tīkko atvestus salmus, sienu vai ārā glabātas skaidas. Pakāši būs droši, ja būs uzglabāti meža cūkām un citiem dzīvniekiem nepieejamā vietā 90 dienas
- novietnē neļauj iekļūt nepiederošām personām, klaiņojošiem un savvaļas dzīvniekiem – logi un durvis lai ir aizvērti, bet svaiga gaļa plūsmu nodrošini, logus vai durvis aprīkojot ar sietu vai režģi
- ja kūti mīt arī govīs, mājputni vai citu sugu dzīvnieki, to turēšanas vietas ir nodalītas no cūku aizgaldiem – lai nejausti cūku aizgaldos nenonāktu citiem dzīvniekiem paredzēta barība vai pakāši
- esi piesardzīgs ar inventāru (dakša, lāpsta, kerra, spainis), ko izmanto cūku kopšanai, to neizmanto ārpus novietnes citiem saimniecības vai lauku darbiem
- regulāri apkaro kaitēkļus

Atceries, ka cūkām un novietnei jābūt reģistrētām!
Tikai par reģistrētiem dzīvniekiem var saņemt
zaudējumu kompensāciju, ja tomēr gadījies saslimt.

JA KĀDA CŪKA SASLIMUSI, ZĪNO VETERINĀRĀRSTAM!

Pārbauda un veterinārais dienests
Materiāls tapis ar ES līdzfinansējumu.

VAI ZINI, KĀ ĀFRIKAS CŪKU MĒRIS VISBIEŽĀK IENĀK KŪTĪ?

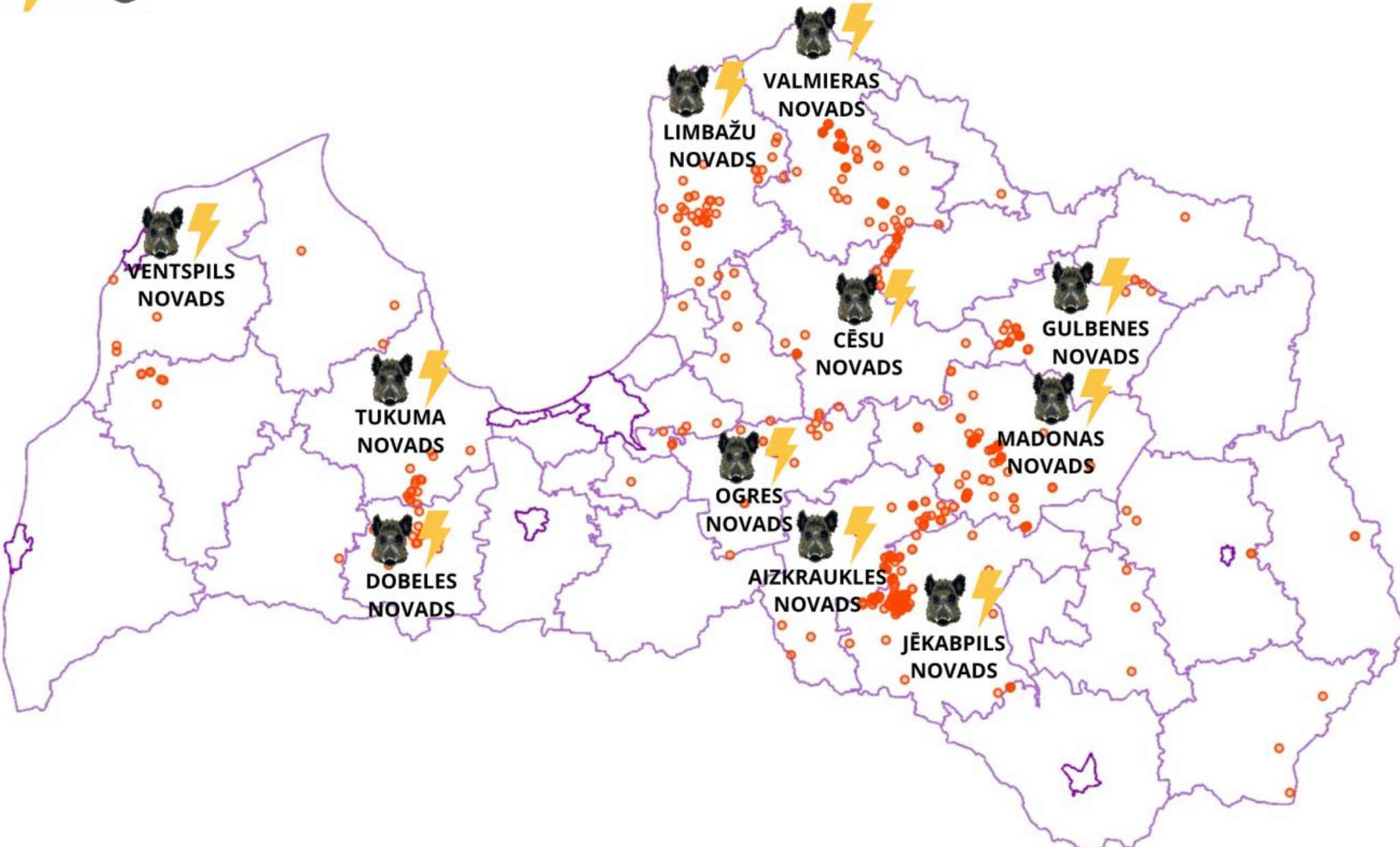
Atstāj rukšus drošās rokās!

IEVĒRO BIODROŠĪBU:

- NELAID CŪKAS ĀRĀ
- NEDOD ZALBARĪBU
- NEDOD ĒDIENA PĀRPALIKUMUS
- MAINI, DEZINFICĒ APAVUS

Uzmanību - augsts Āfrikas cūku mēra risks!

Pārtikas un veterinārais dienests

ĀCM situācija Eiropā

